

Sygn. akt I C 772/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2017r

Sąd Rejonowy w Gdyni – Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: Yuliya Kaczor

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2017r w Gdyni

sprawy z powództwa J. N.

przeciwko B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda kosztami procesu;
3. przyznaje pełnomocnikowi z urzędu powoda - adw. Ł. O. wynagrodzenie za pomoc udzieloną powodowi z urzędu w kwocie 738 zł. (siedemset trzydzieści osiem złotych), które nakazuje wypłacić w całości ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gdyni.

Sygn. akt I C 772/16

UZASADNIENIE

Powód J. N. pismem z 21 grudnia 2015 r. skierowanym do Sądu Okręgowego w Elblągu i zarejestrowanym pod sygnaturą akt I Cz 724/15 domagał się ponownego rozpatrzenia sprawy, która toczyła się w X Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w Elblągu. Twierdził, że sprawa dotyczyła spłaconej przez niego w całości karty V. (...), wobec czego nie powinna w ogóle być przedmiotem rozpoznania przez Sąd. Dalej powód domagał się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, a powołując się na art. 823 k.p.c. wnosił również o umorzenie postępowania, gdyż – jak twierdził – wierzyciel od ponad roku nie podejmował żadnych czynności w postępowaniu egzekucyjnym.

Pismo powoda zostało przez Sąd Okręgowy przekazane do Sądu Rejonowego w Elblągu, gdzie zarejestrowano je pod sygn. akt I C 81/16 jako sprawa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Wykonując zobowiązanie tego Sądu powód wskazał (k. 18), iż stroną pozwaną jest B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. (dalej także: (...)). Następnie, w kolejnym piśmie procesowym (k. 33), powód określił wartość przedmiotu sporu na 2.700,- zł, natomiast tytułem wykonawczym, co do którego domaga się pozbawienia wykonalności, wskazał, że jest nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w Elblągu dnia 16 września 2011 r.

Postanowieniem z 4 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Elblągu, uznał się miejscowo niewłaściwym do rozpoznania tej sprawy i przekazał ją do Sądu Rejonowego w Gdyni.

Pozwany B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. w odpowiedzi na pozew domagał się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swe stanowisko w sprawie pozwany B. (...) twierdził, że żadna z przesłanek wskazanych w art. 840 § 1 k.p.c. nie zachodziła w sprawie niniejszej. Ponadto, zdaniem pozwanego, na obecnym etapie postępowania wobec wydania prawomocnego nakazu zapłaty niemożliwe jest już badanie zarzutu przedawnienia roszczenia objętego tym nakazem. Niezależnie od tego, w ocenie pozwanego, zgodnie z treścią art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem Sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu, a skoro nakaz zapłaty uprawomocnił się 11 grudnia 2015 r., to dopiero 11 grudnia 2025 r. nastąpi przedawnienie roszczenia tym nakazem stwierdzonego. Wobec powyższego, argumentował pozwany, był on w pełni uprawniony do prowadzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Elblągu pod sygn. akt X Nc 13514/15 i zaopatrzonego przez ten Sąd w klauzulę wykonalności.

Ustanowiony w sprawie dla powoda pełnomocnik z urzędu pismem procesowym z 20 lutego 2017 r. (k. 87) sprecyzował, że w imieniu powoda domaga się pozbawienia wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Elblągu w dniu 16 września 2011 r. w sprawie o sygn. akt IX Nc 7654/11. Dalej wnosił o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W piśmie tym zawarł również wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu M. S. pod sygn. akt KM/270/16.

Wobec ustalenia przez Sąd na podstawie wglądu do akt postępowania egzekucyjnego, że pod sygnaturą akt Km 270/16 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu M. S. prowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko J. N. z wniosku B. (...) na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego w Elblągu w sprawie o sygn. akt X Nc 13514/15, pełnomocnik powoda został zobowiązany do wskazania prawidłowej sygnatury akt egzekucyjnych, w których znajduje się zaskarżony tytuł wykonawczy (k. 122-122v.).

W odpowiedzi na to zobowiązanie pełnomocnik powoda dokonał zmiany powództwa na rozprawie w dniu 31 sierpnia 2017 r. (k. 144), składając jednocześnie pismo procesowe z tej samej daty (k. 143) i domagając się w miejsce dotychczasowego roszczenia pozbawienia wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Elblągu dnia 21 kwietnia 2014 r. pod sygn. akt X Nc 13514/15. Podtrzymał natomiast wszystkie zgłoszone w pozwie i jego uzupełnieniu wnioski.

W odpowiedzi na tak zmodyfikowane powództwo pozwany B. (...) domagał się jego oddalenia w całości oraz zasądzenia od powoda kosztów procesu według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swe stanowisko w sprawie pozwany twierdził, że roszczenie dochodzone w toku postępowania egzekucyjnego zostało w całości wyegzekwowane w styczniu 2017 r. Wobec tego, w ocenie pozwanego, powództwo w sprawie niniejszej jest bezzasadne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym przez Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego w Elblągu dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt X Nc 13514/15 zobowiązano pozwanego J. N., aby zapłacił na rzecz powoda B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G. kwotę 383,04 zł z umownymi odsetkami w wysokości równej czterokrotności aktualnej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w skali roku, liczonymi od kwoty 383,04 zł od dnia 8 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 84,50 tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia tego nakazu zapłaty albo wniósł w tym terminie sprzeciw do Sądu Rejonowego w Elblągu.

Powyższy nakaz zapłaty uprawomocnił się i dnia 3 marca 2016 r. została mu nadana klauzula wykonalności.

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego oraz wniosku wierzyciela Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu M. S. wszczął postępowanie egzekucyjne, które toczyło się pod sygn. akt Km 270/16.

Postępowanie egzekucyjne zostało przez Komornika zakończone postanowieniem z 24 stycznia 2017 r. wobec wyegzekwowania całej należności wierzyciela.

okoliczności bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny był między stronami w całości bezsporny. Żadna ze stron procesu nie kwestionowała bowiem tego, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu M. S. pod sygnaturą akt Km 270/16 prowadził egzekucję na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Referendarza Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Elblągu w postępowaniu upominawczym z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt X Nc 13514/15 oraz tego, że postępowanie to zostało zakończone zgodnie z postanowieniem tego Komornika z 24 stycznia 2017 r. wobec wyegzekwowania całej należności wierzyciela.

Okoliczności te wynikały także jednoznacznie z dokumentów znajdujących się w nadesłanych aktach postępowania egzekucyjnego Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu M. S. o sygn. Km 270/16, z których dowód przeprowadzono.

Mając na uwadze tak ustalony stan faktyczny należało uznać, iż roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wprawdzie zgodnie z treścią art. 840 § 1 k.p.c. „dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym nie będącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.”

W sprawie niniejszej, po ostatecznym określeniu roszczenia, które nastąpiło dopiero na rozprawie 31 sierpnia 2017 r. (k. 144), powód domagał się pozbawienia wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego w Elblągu 21 kwietnia 2014 r. pod sygn. akt X Nc 13514/15 i zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Jednak, jak to już powyżej zaznaczono, postępowanie egzekucyjne, które było na podstawie tego tytułu wykonawczego prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu M. S. pod sygn. akt Km 270/16, zostało zakończone postanowieniem z 24 stycznia 2017 r. wobec wyegzekwowania całej należności wierzyciela.

Mając to na uwadze należy stwierdzić, że zgłoszone 31 sierpnia 2017 r. roszczenie w sprawie niniejszej było od samego początku bezprzedmiotowe. W momencie jego zgłoszenia nie istniała bowiem nawet potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego, skoro został on już uprzednio w całości wyegzekwowany. Tymczasem, aby możliwe

było uwzględnienie powództwa przeciwegzekucyjnego, konieczne jest istnienie choćby potencjalnej możliwości spełnienia tytułu wykonawczego, skoro powództwo to jest skierowane na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego. Wobec tego, po całkowitym wyegzekwowaniu należności wierzyciela dłużnik traci prawo wytoczenia powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c. Nie pozbawia go to natomiast możliwości dochodzenia swych uprawnień w innym postępowaniu. Pogląd ten jest jednolicie przyjmowany zarówno w doktrynie (por. np. teza 5 do art. 840 [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. prof. dr hab. Andrzeja Zielińskiego i dr hab. Kingi Flaga – Gieruszyńskiej, wydanie 9., rok 2017, Wydawnictwo C.H. Beck) oraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyrok z 4 kwietnia 2002 r., sygn. akt I PKN 197/01).

Mając na uwadze powyższe rozważania w punkcie 1. wyroku powództwo zostało oddalone.

Natomiast w punkcie 2. Sąd zdecydował nie obciążać powoda kosztami procesu, mimo jego przegranej. Zgodnie bowiem z treścią art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może nie obciążać strony przegranej kosztami postępowania w ogóle. W ocenie Sądu rozpoznającego sprawę niniejszą sytuacja materialna powoda, która legła u podstaw tymczasowego zwolnienia go od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu przez Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego w Gdyni postanowieniem z 21 września 2016 r. (k. 51), była na tyle zła, że uzasadniała całkowite odstąpienie od obciążania powoda kosztami tego procesu. Jak wynikało ze złożonego przez powoda oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach źródłach utrzymania (k. 37-38v.) powód nie posiadał żadnego majątku nieruchomego lub ruchomego, żadnego dochodu, a jedynym źródłem utrzymania jego rodziny (składającej się z żony i dwójki dzieci) był zasiłek okresowy przyznany żonie powoda przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w N. w kwocie 904,50 zł miesięcznie. W ocenie Sądu sytuacja ta bez wątpienia stanowiła szczególnie uzasadniony wypadek, który przemawiał za całkowitym odstąpieniem od obciążania powoda kosztami niniejszego procesu.

Natomiast w punkcie 3. wyroku przyznano ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni adwokatowi Ł. O. wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu. Podstawą prawną tego rozstrzygnięcia, przy uwzględnieniu daty wpływu pozwu do sądu właściwego, były § 4 ust. 1 i 3 oraz § 5 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801). Sąd wziął przy tym pod uwagę, iż ustanowiony z urzędu pełnomocnik powoda złożył oświadczenie, iż koszty tej pomocy prawnej nie zostały zapłacone ani w całości, ani w części.